

החברותא

החברותא בטאון פנימי לחברים גליון מס 59

בס"ד ערש"ק פר נח כ"ה תשרי תשנ"ח

פנינים יקרים על קדושת הדיבור

"האמנתי כי אדבר" (תהלים קטו) ע"י הדיבור שחוזרים אמונה בפה דהיינו שאומרים בפה אני מאמין וזכים לאמונת הלב וזהו "אבדה האמונה נכרתה מפיהם" (ירמ' ז) ר"ל מדוע אבדה האמונה מלבם מפני שנכרתה מפיהם היינו שאינם חוזרים האמונה בפה.

(תורת אבות בשם הר"מ מלבוזין עמ' קמ"ט)

נפשי יצאה בדברו (שה"ש ה) ר"ל שדברו דבר ה' לחברו יכול להוציא את הנפש מלבו היינו החיות של הדבור ההוא וישאר הוא ריקם בלתי חיות... כי החיות של הדבור נקרא ה"נפש" והדבור נקרא ה"כלי" של הנפש, על כך אם ידבר בחיות והתלהבות הלב לוקח עמו הנפש עם הכלי יחדיו ולא יתפרדו, כי אז לא יזיק ללו מה שהוציא הדבור לחברו כי אדרבה יוסיף עוד חיות בעצמו כמדליק מנר לנר ומצוה וטובה לפניו לדבר, אבל כשידבר בקרירות ולבו בל עמו הלא מפריד הוא תיכף הכלי מהנפש אז יוכל במהרה לאבד את נפש החיוני של הדבור הזה... לכן מוכרח להזהר אז שלא לדבר, אם לא ענין שראה בספרי חז"ל וכו'.

(תורת אבות בשם הס"ק מסלונים עמ' רלח)

אם יהי' לאדם רק מחשבה רעה אין מי שיבין זאת. ואף אם יעשה איזה פעולה רעה מ"מ יש עוד מקום ללמד זכות עליו שכוונתו בפעולה זו היתה לטובה, לא כפי שנראה על הלבוש והפעולה רק שלא נסתיים כוונתו שהתכוון לרעה, כדאייתא דשבת (דף לב) פה גומר.

(בית יעקב ח"ג ע"ט)

במדבר הזה יתמו ושם ימותו (במדבר יד) בַּמִּדְבָּר הזה. בדיבורים שמוציא איש ישראל מפיו יכול הוא הן להשיג בחינת "יתמו" להיות תמיד משלם - דהיינו כשמדבר רק לצורך גבוה. והן להגיע חלילה לדרגת מיתה "ושם ימותו" - דהיינו כשפוגם בדבור שאינו צריך. (צמח צדיק ח"ב דף לו בשם הרה"ק ר"מ משייבקהו זצ"ל).

כשאדם מדבר, בין שיהי' דבר קדושה או חול לא יחשוב שהוא מדבר בארץ ושהוא גשמי. אלא שהוא רוחני. מדבר עם המלאכים שבדיבור שיח הוא להם... למין הדיבור האדם הוא קשור למעלה. (ראשית חכמה פר' שער הקדושה).

להבין הדבר למה נקראת תורה שבעל פה? הוא מחמת שהצדיק מקדש את פיו שאינו מוציא מפיו שום דבר בטל ח"ו וזהו לשון בעל פה, ר"ל שהוא בעל ואדון לפה שאינו מדבר אלא דברי קדושה וחדושי דאורייתא מפיו הקדוש ונקראת תורתו שלומד תורה שבעל פה פירוש של בעל פה... (נעם אלימלך).

צריך להאמין באמונה שלימה כשאדם מנענע אפילו באצבע קטנה מנענע עולמות עליונים ורוחניים כמש' הבעש"ט ז"ל ... וכשיאמין זה באמונה שלימה אזי ישגיח על כל פרטיו ומחשבותיו ומאורעותיו שהכל הוא מאתו ית"ש והן שנעשה כרצונו או שלא כרצונו הכל מאתו ית"ש ובודאי לטובה יחשב כמאה"כ (איכה ג) מפי עליון לא תצא הרעות כי אם הטוב וכו'.

(לקוטי תורה מדרח"ק ר' מרדכי מטשורנוביל ז"ל הדרכה ב')

במדבר הזה יתמו ושם ימותו (במדבר יד) מי שרוצה לבא לתכלית השלימות והתמימות ע"י דבור של קדושה בתורה ותפלה. העצה לזה "ושם ימותו", שיקח את עצמו למדת מסירות נפש. וכמור"כ מרומז בזה ההיפך שאם ע"י דיבור של קדושה חושב כבר על עצמו כי בא אל השלימות והתמימות, עי"ז "ושם ימותו" הוא נופל ממדרגותיו.

ויסעו מרפידים ויבואו מדבר סיני ויחנו במדבר (שמות י"ט) אם נוסעים מרפידים ידים ר"ל לא מתעצלים ולא מתרפים מעובדת השי"ת אז "ויבואו מדבר סיני אפשר להגיע למדרגה כזו שגם הדיבור יהיה סיני — כולו תורה. ואלו שאינם עדיין בדרגה כזו, א"כ "ויחנו במדבר" מוטב שישתקו ולא ידברו כלל (לקוטי אמרי חיים פר' יתרו)

תשמ"א

ולא עוד אלא שגורמת גם נזק ברור לנפשו של אדם המונעת בעדו מלהגביה עצמו אל שורש חיותו בהיותו נתון במסגרים של פחד הדאגה, לכן יסיר מלבו כל דאגה ויאמין ויבטח בהשי"ת שהוא מוציא אסירים בכושרות ומזווג זיווגים, וכבר מששת ימי בראשית הוכן הזיווג לכל אדם. ואין לנו אלא התפילה הנכונה כמו שאמרו חז"ל על כן יתפלל כל חסיד אליך לעת מצוא, מצא אשה מצא טוב.

אני מבקש להביע תקותי נאמנה, כי מעלתו יתחיל את המאבק עם עצמו לבלתי שמוע אל המחשבות הרבות של לב אדם שהם עצת היצר לבלבל את האדם למען הרחיקהו מעבודת הבורא יתברך, ויתגבר נגדו בכל כוחו לשמוע רק בעצת ה' היא תקום וזה יביא לו שמחת הנפש כי יתרפק על בוראו כתינוק על שדי אמו כך יכיר טובת הבורא עליו ושובע שמחות יאירו את ביתכם והשי"ת יזמין לכם במהרה את הזיווגים הנכונים ההגונים לבנותיכם היקרות מתוך רוב נחת והרחבת הדעת ותזכו לראות נפלאות ה' אמן כן יהי רצון.

בכבוד רב ...

תש"מ

המרובה הנצמחת ע"י היסורין ומה אנוש כי ישאל, ובע"כ אתה חי.

האנוש מברר ע"י יסוריו כי הקב"ה הוא שורש חיותו, הרז של אפשרות קיומו ואחיזתו בתוך ים יסוריו, ומציאות הקב"ה הופך להיות מציאות חייו. ואלו הן היסורין של אהבה שחכמז"ל הפליגו כ"כ בשבחם, כי הם מקיימין את כל העולם כולו בזכותם. ואילו היה בעל

לכבוד ידידי הנאמן

ומה שבקשת על קנין האמונה הפשוטה, הרי זה עבודה כללית וראשית של האדם אשר לכך נוצר, ושום עבודה אחרת אינה נקראת עבודה, כי זו היא עבודה שבלב, אשר שבע יפול צדיק וקם. והעיקר לא להתיימשך כלל. כי היאוש הוא עצמו יסוד הגאווה, כי רק אחרי שהאדם מתגאה הוא מדמיין לעצמו שאין לו שייכות לשום נפילה. לכן הוא נשבר ומתיימשך בנפילתו הראשונה. לא כן כשאדם שם אל לבו את שפלותו האמיתית ופחיתות ערכו, שאין לו שום יסוד מעצמו. הרי כל נפילה באה להזכיר לו זאת, הרי אז אינו מתיימשך כל עיקר, אלא מבקש רחמים מהסומך נופלים כי לא ידח ממנו נידח ואל ישוב דך נכלם מלפניו. וע"י כך יזכה לתקון מדותיו והדביקות בו יתברך שמו.

ואתם כולכם חרותים על לוח לבי להזכירכם לטובה יחד עם תפילות החברים לבבכם אצל המקומות הקדושים להיוושע בכל מיני מיני ישועות והשי"ת ימלא משאלת לבבכם לטובה וימציא לכם את הזיווג ההגון לבתכם היקרה תחיה בקרוב אמן כן יהי רצון. והעיקר לא לדאוג כלל, כי אין הדאגה מביאה שום תועלת לעצם הענין המבוקש,

לכבוד ...

קבלתי וקראתי מכתבך ההומה בתשומת לב יתרה ומה אומר ומה אדבר. וידעתי בני ידעתי את מכאוביך ויסוריך העצומים אשר ספק גדול אם איש זולתך יכול לתאר לעצמו כלל.

וכך שאלו חכמז"ל השאלה הנוקבת: "חביבין עליך יסוריך?", סימן שיש לשאול ע"י כי אין איש חפץ בהם אבל באמונה חפצים ביקרם, בתועלת הנפשית

מחיים אותו ואת כל העולם. וכך היו הגדולים שמסרו נפשם וקיבלו הכל באהבה עד שכל היום שבו באהבה זו וזה היה כל שיחם ושיגם ויסוד תפילתם ועלו והתעצמו להיות יסוד העולם.!

ואל יתיאש מן הרחמים ומן התפילה כי ישועת ה' כהרף עין והקב"ה רופא חולים ברחמים רבים והוא ישלח לך עזרך מקודש וירפא גופך החלוש רפואת הגוף ורפואת הנפש בתושח"י במהרה דידן אמן כן יהי רצון.

ובתקוה נאמנה לשמוע ממך תמיד בשורות טובות אני מאחל לך שתזכה לבריות גופא והרחבת הדעת האמיתי ורוב נחת ואושר וכל טוב. ודרוש נא בשלום של כל הידידים.

בכבוד רב

תשמ"א

לבקרים רבה אמונתך ואז הוא זוכה לראות נפלאות וכדאי היה לו לסבול את כל היסורים, כי הם הגיעו לרצון, והיה להם התכלית הטובה. וזה לא היה לריק ולשוא. ועצם המחשבה הזאת בלבד מסוגלת להביא את החיזוק והעידוד האמיתי לכל קש"י יום. ה' ירחם.

לכן אבקשך שתוסיף להתחזק בה' אלוקינו שהוא אבינו שבשמים רחום וחנון ולא יעזבך ועוד תזכה לראות רוב נחת ושלווה אמיתית נפשית בחיים ועוד תוכל לחזק גם האחרים הסובלים כמוך עכשיו. והשי"ת יחזק את רוחך ויתן לך בריאות טובה ונחת וכל טוב, אמן כן יהי רצון.

בידידות נאמנה.

היסורין הלזה מכיר ויודע בתועלת העצומה שיש לכל העולם ועד היכן הדבר מגיע היה שש ושמח בהן יותר אלא שכשל כח הסבל אבל אם אנו תומכים עצמנו בבוראנו יתברך הרי אנו דבוקים בו בלי שום פירוד ומסך המבדיל יחד ממש והוא צור לבבנו עד שאינו שייך כבר הבחינה של כשל כח הסבל, כי בדביקות אין סבל ואין צער אלא עולם אחר שלא בצער אלא התענגות על זיו שכנתו בבחינת עולמך תראה בחיך, בחיך דייקא. ואף כי תחילת דרך זו קשה ביותר ואין איש חפץ בהן ולא בשכרן. הרי הקדמתי לעיל כי בע"כ באנו לכך ואם כל ימינו מצטערים על כך ועכשיו שהגענו לכך לא נפיק מהן התועלת הרצויה.

וכי יבין, שלא שייך כלל לומר שהיסורין גורמים לאדם שממון נפש, כי אדרבה הם

לכבוד

שמחתי לקבל ולקרוא את מכתבך המעודד אשר ניכר בו כי הגעת להבנה את דרך האמונה הפשוטה אשר יסודתו הוא הביטול המוחלט לגזירות הבורא ברוך הוא והאמונה התמה שהיסורין הכי קשים הם לטובת האדם אשר על ידיהם הוא מגיע להשגה של התקשרות עם בוראו והדביקות בו אשר זה עיקר תכליתו של האדם.

ואף כי הנסיונות הם קשים ומרים מאד וכמעט כשל כח הסבל, אבל זה כח של האמונה שנתברר לו לאדם את יסוד האחיזה וקיומו על אף הכל ואז הוא חי עם הקדושה כתינוק עלי אמו שאין לו אלא את יסוד האמא אשר מאכילתו ועושה לו כל צרכיו.

וכל אחד צריך לחזק את עצמו ולהחיות את עצמו כל יום ויום ככתוב חדשים

שאלתי את הרא"ש שליט"א בש"ק פרשת לך לך על הפסוק "אל תירא אברם אנכי מגן לך, שכרך הרבה מאד" (ט"ו א) וע"ז אומר רש"י שם "אחרי שנעשה לו נס זה שהרג את המלכים והיה דואג ואומר שמא קבלתי שכר על כל צדקותי, לכך אמר לו המקום אל תירא אברם וכו' שלא תיענש על כל אותן הנפשות שהרגת, ומה שאתה דואג על קבול שכרך - שכרך הרבה מאד". וזה מאד תמוה. האם אברהם אבינו עבד את השם ע"מ לקבל פרס ולמה אמרו לו שכרך הרבה מאד האם לזה שואף? וענה לי: הצדיקים אינם חושבים כלל על קבלת שכר, אצלם העיקר שהם יכולים להיות דבוק בבורא יתברך, וזה עיקר השכר שלהם. והנה כאן הרג הרבה נפשות, וחשש אולי שפך דם נקי ונגרם מזה צער לשכינה והוא מנותק מהקדושה וע"ז היה מיצר ודואג. אז הבטיחו לו מהשמים אל תדאג על אבדן הנפשות האלה, שכרך הרבה מאד, תמשיך להיות דבוק בשכינה.

שמעתי מאחד החברים שהרא"ש דיבר על כך ששרה לקחה את הגר המצרית להיות לאשה לבעלה אברהם "אולי איבנה ממנה", והרי הדבר לכאורה פלא גדול, איך חושבת שרה שבגלל זה שאברהם לוקח את הגר המצרית, תזכה שרה ללדת? אדרבה יש גם סברה הפוכה שאם יולד להגר בן לא יצטרך להתפלל כל כך ללידת בן נוסף לשרה, ואמנם מצינו טענה כזו אצל יעקב כמ"ש רש"י (ויצא ל' א) "אני יש לי בנים, ממך (רחל) מנע ולא ממני". אמר הרא"ש כי שרה הרבתה להתפלל על בנים כל השנים מאז נישאה לאברהם ולא נענתה, התיישבה בדעתה לעשות צעד גדול, שבעלה יקח את הגר ואם היא תלד, אז גדול מאד יהא צערה של שרה ומתוך כך תוכל להתפלל מתוך כאב עצום ותפילותיה יבקעו רקיעים. **מצינו** מעין זה אצל חנה ופנינה, כי חנה היתה עקרה ופנינה ציערה אותה ושאלה לצרתה: האם קנית כבר נעלים ובגד לילד שלך, וכך גדל הכאב ביותר אצל חנה עד ששפכה מר לבה וכך עזרו לה מהשמים וזכתה לבן צדיק ונביא שמואל הרמתי. וכבר אמרו חז"ל (סוף פרק השותפין) כי "פנינה לשם שמים נתכוונה" ושם אומר רש"י "שתתרעם על שהיא עקרה ותתפלל". ואמנם נולד להבן.

שאלתי אותו על הפסוק "ויקרא אברהם שם הנער אשר ילדה הגר ישמעאל" אומר רש"י ששרתה עליו רוה"ק וידע לתת שם זה. אבל זה פלא מדוע בכלל נתן את השם הלא המלאך דיבר עם הגר ואמר לה "וקראת שמו ישמעאל" שהיא תקרא את שמו ולא אחר ומדוע הזדרו אברהם לעשות כך. אמר לי הרא"ש מיד: אוי ואבוי היה לנו אילו הגר היתה קוראת שמו ישמעאל והיתה מתכוונת שישמע א-ל לקול בנה ישמעאל, והיו יוצאות צרות מזה לישראל, לכן אמר אברהם שמו והמתיק את הענין, שלא לכל בקשותיו ישמע א-ל. וממילא שרתה עליו רוה"ק וגם מן השמים הסכימו לכך.

וירא אליו ה' וכו' והוא יושב פתח האהל כחום היום. אמר הרא"ש שליט"א צדיק אמת כאשר זוכה להתגלות אלוהית, אינו נכנס לגדלות, ומוסיף להרגיש שטרם נכנס לעבודת ה' כראוי. "וירא אליו ה'" כאשר נתגלה לאברהם אבינו, "והוא יושב בפתח האהל הוא מרגיש שממשיך עוד לשבת על יד הפתח ולא עשה אפילו צעד אחד בפנים, וזה "כחום היום" אפילו בהתלהבות הגדולה ביותר.

אפשר לקבל את גליון החברותא במקומות כדלהלן: **ביהכ"ס "אמונת ישראל"** רח' חפץ חיים 34, בבית הרב רח' יוסף הנשיא, 5 **רמות**: בביהכ"ס ברח' רובין 18 **בית צפפה**: אצל הר"ר אברהם הררי כל המעוניין לקבל את הגליון בביתו ישלח למערכת, פרטים אישים בעירוף דמי משלוח בסך 40 ש"ח לשנה

מורנו הרא"ש שליט"א להולדת הנין
הר"ר אברהם משה קיפר ומשפ' להולדת הנכד
הר"ר אברהם פריינד ומשפ' להולדת הנכד
הר"ר זאב קיפר ומשפ' להולדת הבן
הר"ר ישעי' רובינפלד ומשפ' (לוגנו) להולדת הנכדים
הרה"ח ר' עקיבא רבינוביץ שליט"א להולדת הנכדה
הר"ר אברהם רבינוביץ ומשפ' להולדת הבת
הר"ר יוסף אברמסון ומשפ' להולדת הבת